

§ 98

Svar på motion om friytor på förskolor från Lisen Burmeister (SD)

KSN-2020-02783

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Lisen Burmeister (SD) föreslår i en motion väckt 14 september 2020 att utreda hur det går att förbättra och utöka befintliga förskolors friytor så att de utökas till minst 40 kvadratmeter per barn samt minst 3 000 kvadratmeter per förskola i samtliga fall där det inte finns fysiska hinder för utökning, samt att som huvudregel inte godkänna detaljplaner, i nybyggnadsområden, för förskolor med friytor under 40 kvadratmeter per barn samt under 3 000 kvadratmeter per förskola.

Beslutsunderlag

- Arbetsutskottets förslag 9 mars 2021 § 76
- Tjänsteskrivelse daterad 2 mars 2021
- Bilaga 1, Motion om friytor på förskolor från Lisen Burmeister (SD)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från plan- och byggnadsnämnden 18 februari 2021

Yrkanden

Fredrik Ahlstedt (M), Therez Almerfors (M) och Jonas Segersam (KD) yrkar avslag till motionen.

Simon Alm (-) och Stefan Hanna (-) yrkar bifall till motionen.

Hanna Victoria Mörck (V) yrkar bifall motionens andra att-sats.

Beslutsgång

Ordförande ställer först arbetsutskottets förslag om besvarande av motionens första att-sats mot Fredrik Ahlstedt (M) med fleras yrkande om avslag till densamma och mot

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2021-04-07

Simon Alm (-) med fleras yrkande om bifall till densamma och finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Ordförande ställer därefter arbetsutskottets förslag om besvarande av motionens andra att-sats mot Fredrik Ahlstedt (M) med fleras yrkande om avslag till densamma och mot Simon Alm (-) med fleras yrkande om bifall till densamma och finner att kommunstyrelsen bifaller arbetsutskottets förslag.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M), Therez Almerfors (M) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Fredrik Ahlstedt (M) med fleras yrkande med motiveringen: *Uppsala kommun har under flera år arbetat för att ta fram gemensamma riktlinjer för förskolor och skolors utemiljö för att säkerställa en god utevistelse för våra barn och unga. Dessa riktlinjer antogs under 2020 och vi anser inte att mer tid bör läggas för att göra om detta i nyligen antagna riktlinjer och yrkar därför avslag på motionen.*

Tobias Smedberg (V) och Hanna Victoria Mörck (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för Hanna Victoria Mörcks (V) yrkande med motiveringen: *Motionären önskar säkerställa att storleken på skolgårdar vid nybyggnation ska följa riktlinjerna om 40 kvm per barn. Detta är en fråga som Vänsterpartiet har drivit länge. Vi har hittills inte sett något engagemang från Sverigedemokraterna men om detta signalerar en nyväckt vilja att prioriterar förskolebarnens behov av friytor för lek har vi ingenting emot.*

Stefan Hanna (-) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen: *Det är rimligt att bättre utreda hur befintliga förskolors friytor kan förbättras och utökas till cirka 40 kvm per barn när så är möjligt. Det är också rimligt att bättre tillämpa huvudregeln att inte godkänna detaljplaner som inkluderar förskolor i nybyggda områden som har relaterade friytor som understiger cirka 40kvm per barn. Många av människans vanor sätts tidigt i vår barndom. Inte minst i ljuset av en ökande övervikt och fetma bland våra barn talar för vikten av att säkerställa rimligt stora ytor i anslutning till förskolor för fysiska aktiviteter. Även i ljuset av att regelbundna fysiska aktiviteter bidrar till betydligt högre inlärningsförmåga kan också rimliga friytor skapa bättre förutsättningar för att våra barns inlärningsförmåga kan stärkas och förskolans pedagogiska uppdrag kan uppnås.*

Simon Alm (-) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Särskilt yttrande

Jonas Petersson (-) lämnar ett särskilt yttrande:
Centerpartiet är kritiska till att denna motion hanteras just efter att kommunen antagit

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
ProtokollsutdragDatum:
2021-04-07

en riktlinje för barns utemiljö. Med en bättre styrning och ledning hade riktlinjen och den aktuella motionen kunnat hanteras gemensamt – det hade borgat för en bättre diskussion och debatt. Centerpartiet förordar nu, liksom när riktlinjen antogs: att Innerstadens (zon 1) minimikrav ska vara 30 kvadratmeter per barn vid gårdens färdigställande, eller att innerstadens gård bör ha en minsta sammanhållen friyta på 3 000 kvadratmeter, samt att avsteg från friytekravet kan göras i undantagsfall men att extra stora åtgärder för attsäkerställa krav på goda gårdskvaliteter krävs i dessa fall samt att friytan inte får understiga 20 kvadratmeter per barn, att stadsbebyggelse där målbilden är tät stad (zon 2) ska ha samma krav på gårdskvaliteter och friyta som övriga områden inom kommunen (zon 3), att planeringsverktyget inkluderar parametrar som inte bara ser till närhet till park och lekfunktioner utan också undanröjer de barriärer som kan finnas mellan skolan och parken och lekfunktionen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 76

Svar på motion om friytor på förskolor från Lisen Burmeister (SD)

KSN-2020-02783

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Lisen Burmeister (SD) föreslår i en motion väckt 14 september 2020 att utreda hur det går att förbättra och utöka befintliga förskolors friytor så att de utökas till minst 40 kvadratmeter per barn samt minst 3 000 kvadratmeter per förskola i samtliga fall där det inte finns fysiska hinder för utökning, samt att som huvudregel inte godkänna detaljplaner, i nybyggnadsområden, för förskolor med friytor under 40 kvadratmeter per barn samt under 3 000 kvadratmeter per förskola.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2 mars 2021
- Bilaga 1, Motion om friytor på förskolor från Lisen Burmeister (SD)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från plan- och byggnadsnämnden 18 februari 2021

Yrkanden

Fredrik Ahlstedt (M) yrkar:
att motionen avslås.

Tobias Smedberg (V) yrkar:
att bifall motionens andra att-sats.

Jonas Petersson (C) yrkar:
*att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att revidera "Riktlinje för utemiljöns yta och kvalitet vid förskolor och grundskolor" så:
att Zon 1 – Innerstadens minimikrav är 30 m² per barn vid färdigställande av gården eller
att Zon 1 – Innerstadens gård bör ha en minsta sammanhållen friyta på 3000*

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2021-03-09

kvadratmeter.

att Zon 1 – I undantagsfall kan avsteg från friytekravet göras. Extra stora åtgärder krävs i dessa fall för att säkerställa kraven på goda gårdskvaliteter.

Minimikrav: 20 m² per barn.

att Zon 2 – Stadsbebyggelse där tät stad är målbilden har samma krav på gårdskvaliteter som förslaget för zon 3

att planeringsverktyget inkluderar parametrar som inte bara ser till närhet till park och lekfunktioner utan också undanröjer de barriärer som kan finnas mellan skolan och parken och lekfunktionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer först Jonas Peterssons (C) tilläggsyrkande mot avslag och finner att arbetsutskottet avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslag gällande besvarande av motionens första att-sats mot Fredrik Ahlstedts (M) yrkande om avslag till motionen och finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslag gällande besvarande av motionens andra att-sats mot Fredrik Ahlstedts (M) yrkande om avslag till motionen och mot Tobias Smedbergs (V) yrkande om bifall till motionens andra att-sats och finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Reservationer

Fredrik Ahlstedt (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Tobias Smedberg (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Jonas Petersson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande med motiveringen:

Möjligheten till fri lek och utevistelse är av yttersta vikt vilket motionen lyfter fram. Det handlar om att uppmuntra framtidens unga att röra på sig och att göra det i en så naturlig miljö som möjligt och då behövs utrymme. En större skolgård ger inte bara bättre möjlighet till mer fri lek, det ger också möjlighet att välja naturliga material. På mindre ytor blir slitaget så stort att gummiastfalt och andra mer onaturliga material måste användas för att funktionen ska hålla. En större gård ger också möjlighet till mer träd och gröna ytor som både bidrar till spridningsvägar för djur och ger en lokal temperatur sänka vid varmt väder.

Samtidigt har kommunstyrelsen nyligen fattat beslut, helt i sin ordning om ”Riktlinje för utemiljöns yta och kvalitet vid förskolor och grundskolor”. Men problemet med Uppsala kommuns kommunstyrelse är att den inte återspeglar den representationen som finns i Uppsalas kommunfullmäktige.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2021-03-02

Diarienummer:
KSN-2020-02783

Handläggare:
Sara Rytta

Svar på motion om friytor på förskolor från Lisen Burmeister (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Lisen Burmeister (SD) föreslår i en motion väckt 14 september 2020 att utreda hur det går att förbättra och utöka befintliga förskolors friytor så att de utökas till minst 40 kvadratmeter per barn samt minst 3 000 kvadratmeter per förskola i samtliga fall där det inte finns fysiska hinder för utökning, samt att som huvudregel inte godkänna detaljplaner, i nybyggnadsområden, för förskolor med friytor under 40 kvadratmeter per barn samt under 3 000 kvadratmeter per förskola.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen och kommunledningskontoret. Barnperspektivet har beaktats. Perspektiven för jämställdhet och näringsliv bedöms inte relevanta för detta ärende.

Plan- och byggnadsnämnden har behandlat ärendet 18 februari 2021 och föreslagit att motionen besvaras med föredragningen i ärendet.

Ledamötena för (M) och (KD) **reserverade** sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande. Ledamoten för (SD) **reserverade** sig mot beslutet. Ledamötena för (V) **reserverade** sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Föredragning

Kommunstyrelsen beslutade den 25 november 2020 § 304 om ny riktlinje för utemiljöns yta och kvalitet vid förskola och grundskola. Riktlinjen är framtagen i bred samverkan mellan berörda förvaltningar och kommunala bolag, och utgör en koncerngemensam beskrivning av den storlek samt kvalitet som ska gälla för att nå en god utemiljö. Kraven som ställs stödjer barns utveckling och säkerställer att de beslut som tas gällande utemiljön vid förskolor och grundskolor är barnrättsmedvetna.

I Boverkets vägledning *Gör plats för barn och unga!* rekommenderas att kommuner själva tar fram egna riktlinjer anpassade efter de lokala förutsättningarna. För Uppsala innebär den lokala anpassningen tre zoner med olika krav på friyta anpassat efter geografiskt läge inom kommunen.

De föreslagna friytekraven inom de tre zonerna är framtagna med grund i Boverkets rekommendationer samt forskning och studier. Riktlinjerna är framåtsyftande och styr kommande planläggning och bygglovgivning för förskolor och grundskolor.

Att se över möjligheten att låta befintliga förskolor med brist på friyta använda intilliggande parker och naturområden är en möjlighet men har också dilemman. Slitaget kan bli för stort i grönområdena och krav på instängsling kan komma för barnens säkerhet.

Samtidigt ska den allmänna platsen vara tillgänglig för alla. Lösningar i form av samutnyttjande förekommer redan idag och kommer även att förekomma framöver. I dessa fall är dialog om ersättning för ökat underhåll och skötsel viktig. Förskolor och skolor med behov av större friyta kan ta kontakt med kommunen och en bedömning kan göras från fall till fall. Långsiktigt är målet att de förskolor som har undermåliga utemiljöer i form av utsläppsgårdar ska kunna få en ny lokalisering.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2 mars 2021
- Bilaga 1, Motion om friytor på förskolor från Lisen Burmeister (SD)
- Bilaga 2, Protokollsutdrag från plan- och byggnadsnämnden 18 februari 2021

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Motion om friytor på kommunens förskolor

Våra barn är viktiga. Att ge barnen goda förutsättningar för att utvecklas till sitt bästa jag är en av samhällets viktigaste uppgifter. All forskning och kunskap visar att barn behöver få röra på sig och att bra vanor befästs redan under småbarnsåren.

Boverket har utifrån forskning och studier fastställt att utegården, den så kallade friytan, bör vara åtminstone 40 kvm per barn i förskolan, liksom att den totala storleken bör överstiga 3000 kvm oavsett antalet barn. Orsaken till det är att det behövs ytor för att möjliggöra lek, samspel och fri rörlighet.

Nya studier visar att Sveriges befolkning blir allt mer överviktig och att övervikten startar allt längre ner i åldrarna. Att ge barnen på förskola möjlighet att kunna röra sig och bygga upp bra rutiner är därför mycket viktigt. Majoriteten av barnen på förskola tillbringar en stor del av sin vakna tid på förskolan och därför bidrar förskolornas miljö i hög grad till att prägla barnens vardagsrutiner.

Som ledamot i Miljö och hälsoskyddsnämnden har jag märkt att på majoriteten av de detaljplaner som vi ska lämna yttrande över så är de planerade förskolornas ytor långt under riktmåttet 40 kvm/barn och >3000 kvm/totalt. Om kommunen skulle gå ut med ett tydligt krav på minimimått på friytor för förskolor så skulle inte detta kunna vara en fråga för diskussion utan alla inblandade i processen skulle redan från start veta att boverkets riktlinjer var ett krav.

Med anledning av ovanstående yrkar Sverigedemokraterna:

- Att utreda hur det går att förbättra och utöka befintliga förskolors friytor så att de utökas till minst 40kvm/barn samt minst 3000 kvm/förskola i samtliga fall där det inte finns fysiska hinder för utökning.
- Att som huvudregel inte godkänna detaljplaner, i nybyggnadsområden, för förskolor med friytor under 40kvm/barn samt under 3000 kvm/förskola.

Uppsala 31 augusti 2020

Lisen Burmeister
Ledamot, SD

§ 40

Svar på motion om friytor på förskolor från Lisen Burmeister (SD)

PBN-2021-00012

Beslut

Plan- och byggnadsnämnden beslutar

1. **att** föreslå kommunfullmäktige att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Lisen Burmeister (SD) föreslår i en motion väckt 14 september 2020 att utreda hur det går att förbättra och utöka befintliga förskolors friytor så att de utökas till minst 40 kvadratmeter per barn samt minst 3 000 kvadratmeter per förskola i samtliga fall där det inte finns fysiska hinder för utökning, samt att som huvudregel inte godkänna detaljplaner, i nybyggnadsområden, för förskolor med friytor under 40 kvadratmeter per barn samt under 3 000 kvadratmeter per förskola.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 2 februari 2021
- Bilaga, Motion om friytor på förskolor från Lisen Burmeister (SD)

Arbetsutskottet föreslår att nämnden föreslår kommunfullmäktige besvarar motionen med föredragningen i ärendet.

Yrkanden

Magne Björklund (V) och Ingela Ekrelius (V) yrkar att nämnden ska bifalla den andra satsen i motionen och i övrigt anse motionen besvarad.

Peter Bytar (SD) yrkar bifall till motionen.

Therez Almerfors (M), Lars Tufvesson (M) och Ingemar Virsén (KD) yrkar att motionen ska avslås.

Ordförande Anders A Aronsson (L) yrkar bifall till liggande förslag.

Plan- och byggnadsnämnden
Protokollsutdrag

Datum:
2021-02-18

Beslutsgång

Ordföranden frågar först om det är nämndens mening att bifalla motionens första att-sats, enligt Peter Bytars (SD) yrkande, eller att avslå yrkandet och finner att nämnden beslutar att avslå yrkandet.

Ordföranden frågar därefter om det är nämndens mening att bifalla motionens andra att-sats, enligt Magne Björklunds (V) m.fl. och Peter Bytars (SD) respektive yrkande, eller att avslå yrkandena och finner att nämnden beslutar att avslå yrkandena.

Ordföranden frågar avslutningsvis om det är nämndens mening att enligt liggande förslag föreslå kommunfullmäktige besvara motionen med föredragningen i ärendet eller att avslå motionen enligt Therez Almerfors (M) m.fl. yrkande, och finner att nämnden beslutar enligt liggande förslag.

Reservationer

Therez Almerfors (M), Lars Tufvesson (M) och Ingemar Virsén (KD) reserverar sig mot beslutet enligt följande:

Uppsala kommun har under flera år arbetat för att ta fram gemensamma riktlinjer för förskolor och skolors utemiljö för att säkerställa en god utevistelse för våra barn och unga. Dessa riktlinjer antogs under 2020 och vi anser inte att mer tid bör läggas för att göra om detta i nyligen antagna riktlinjer och yrkar därför avslag på motionen.

Peter Bytar (SD) reserverar sig mot beslutet.

Magne Björklund (V) och Ingela Ekrelius (V) reserverar sig mot beslutet att inte bifalla motionens andra att-sats.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande